

• Τι είναι:

Το πρόγραμμα TEACCH (Treatment and Education of Autistic and Communication Handicapped Children), το οποίο δημιουργήθηκε από τον Eric Schopler στο Πανεπιστήμιο της Β. Καρολίνας και έχει διαδοθεί σε πολλές χώρες. Η εν λόγω μέθοδος τονίζει την ανάγκη για παροχή δομημένης εκπαίδευσης¹, ώστε να δημιουργηθεί ένα προβλέψιμο περιβάλλον, το οποίο βοηθά το παιδί να κινείται και να λειτουργεί με ασφάλεια κατά την εκπόνηση των δραστηριοτήτων του. Είναι γνωστό, άλλωστε, ότι το αυτιστικό παιδί δυσκολεύεται να θέσει κανόνες που να του επιτρέπουν τον κατάλληλο προσανατολισμό του στο καθημερινό συγκείμενο. Η καθημερινότητα του φαίνεται πολύ απρόβλεπτη και ακόμη και μικρές αλλαγές είναι ικανές να του προκαλέσουν συναισθήματα άγχους, σύγχυσης και αποδιοργάνωσης. Αυτό που χρειάζεται, συνεπώς, είναι ένα σταθερό περιβάλλον.

Επιπλέον, η μέθοδος TEACCH στηρίζεται στην οργάνωση ατομικών χώρων εργασίας², στη χρήση οπτικών βοηθημάτων³ (όπως φωτογραφίες, αντικείμενα και λίστες, λόγω των δυσκολιών ακουστικής επεξεργασίας πληροφοριών που αντιμετωπίζουν τα παιδιά), στην εξατομίκευση του διδακτικού προγράμματος μέσω της δημιουργίας ατομικών ημερήσιων προγραμμάτων⁴ αλλά και στην ανάπτυξη ομαδικών δραστηριοτήτων για την ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Κεντρική ιδέα του προγράμματος είναι ότι ο αυτισμός αποτελεί μια αναπτυξιακή διαταραχή, η οποία δύναται να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά μέσω μιας ψυχο-εκπαιδευτικής προσέγγισης, η οποία επικεντρώνεται στην αξιολόγηση όλων των πτυχών τόσο του ατόμου όσο και του περιβάλλοντός του και εφαρμόζεται από τη νηπιακή έως την ενήλικη ζωή του.

Στο επίκεντρο, λοιπόν, του προγράμματος τοποθετείται το κάθε παιδί ως ξεχωριστή μονάδα με τις δικές του ατομικές ανάγκες, στις οποίες προσαρμόζεται η παρέμβαση ώστε να έχει επιτυχή έκβαση. Μάλιστα, η υπεροχή του TEACCH συγκριτικά με άλλα προγράμματα πηγάζει από την παραδοχή πως τα παιδιά με αυτισμό διαφέρουν ως προς τα χαρακτηριστικά τους χωρίς ωστόσο να κρίνονται ως κατώτερα από όλα τα υπόλοιπα. Προωθεί, κατά συνέπεια, την ισότητα και το δικαίωμα όλων των παιδιών στην εκπαίδευση και υποστηρίζει την πλήρη κοινωνική ένταξη ατόμων με αυτισμό. Από όλα τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι δεν αποσκοπεί στην θεραπεία του αυτισμού αλλά στην ανάπτυξη και ενίσχυση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων του παιδιού, ώστε αυτό σταδιακά να καταστεί αυτόνομο και ανεξάρτητο για να ενταχθεί στην κοινωνία.

1. **Δομημένη εκπαίδευση:** Το δομημένο ειδικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει το πιο ευνοϊκό αποτέλεσμα σε νεαρά παιδιά με αυτισμό. Αυτά τα ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα παρέχουν το είδος και την ποσότητα σαφήνειας και προβλεψιμότητας που χρειάζονται τα παιδιά αυτά για να ενισχυθεί η ανάπτυξή τους. Όταν τους παρέχουμε δομή, τα βοηθάμε να οργανωθούν και να ανταποκριθούν καλύτερα στο περιβάλλον τους.
2. **Οργάνωση ατομικών χώρων εργασίας:** Η οργάνωση ατομικών χώρων εργασίας στην τάξη και όχι μόνο είναι πολύ σημαντική. Η χρήση οπτικά ξεκάθαρων περιοχών και ορίων για συγκεκριμένες δραστηριότητες βοηθά τα παιδιά να αντιληφθούν καλύτερα το

περιβάλλον. Ένα ξεκάθαρα οργανωμένο δωμάτιο τονίζει τις συγκεκριμένες δραστηριότητες.

3. **Οπτική δομή:** Είναι πολύ σημαντική και μπορεί να επιτευχθεί με διάφορους τρόπους όπως, οπτική σαφήνεια (διακριτά υλικά, ξεκάθαρα καθήκοντα), οπτική οργάνωση(οργάνωση των υλικών για αποτελεσματικότερη επεξεργασία πληροφοριών) και οπτικές οδηγίες (οπτική αναπαράσταση του πως πρέπει να γίνει κάτι).
4. **Ατομικό ημερήσιο πρόγραμμα:** Είναι το ημερήσιο εξατομικευμένο πλάνο του παιδιού που το ενημερώνει για τις δραστηριότητες της ημέρας του. Τον ενημερώνει για το τι πρόκειται να συμβεί, καθώς και την σειρά με την οποία πρόκειται να συμβεί, με τρόπο που να μπορούν να το δουν και να το κατανοήσουν. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να αλλάζουν δραστηριότητες και δεν παραμένουν προσκολλημένα σε μια ρουτίνα. Τους βοηθάει επίσης να προβλέπουν γεγονότα και να είναι διαρκώς ενήμερα για το τι θα κάνουν παρακάτω, μειώνοντας έτσι το άγχος που προέρχεται από το να μην γνωρίζουν τι να περιμένουν και πότε να το περιμένουν